

Riedsútstel

It Beslút	: 11 juni 2026
Agindapunt	: 13
Status	: Besluitvormend
Program	: 7 – Volksgezondheid en milieu
Portefúljehâlder	: B. van Zandbergen
Amtner	: R. Formsma
Bylage	: 1. Zienswijze Ontwerpbegroting FUMO 2027 2. Ontwerpbegroting FUMO 2027 3. Aanbiedingsbrief Ontwerpbegroting FUMO 2027
Saak- en stiknûmer	: 2026050825055 en 26ZG135892

Underwerp

Zienswijze op Ontwerpbegroting FUMO 2027

Wy stelle jo foar te besluten om:

Een zienswijze in te dienen op de Ontwerpbegroting FUMO 2027 volgens bijgevoegde brief (bijlage 1).

Koarte gearfetting

Het dagelijks bestuur van de FUMO heeft de Ontwerpbegroting FUMO 2027 (hierna: 'OBF27') op 15 april 2026 toegezonden aan de raad van Tytsjerksteradiel. De raad maakt gebruik van haar bevoegdheid om een zienswijze op de Ontwerpbegroting in te dienen.

Foech ried/kolleezje

Het AB FUMO is bevoegd om de Begroting FUMO vast te stellen. De Raden en Staten van de deelnemers hebben de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

Ynlieding

Het dagelijks bestuur van de FUMO heeft de OB27 op 15 april 2026 toegezonden aan de deelnemers. Op grond van artikel 28 van de GR FUMO wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen.

Histoarje

Op de Begroting van 2026 is geamendeerd. Bij dit amendement werd het volgende geschreven:

- *De voorliggende ontwerpbegroting FUMO 2026 wordt opgesteld binnen de context dat deelnemers geconfronteerd worden met een daling van de bijdrage uit het gemeentefonds. Dat dwingt tot keuzes.*
- *Voorstellen tot uitzetting van de FUMO begroting behoeven daarom een gedegen onderbouwing, zodat leden van raden, staten en het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân overtuigd kunnen worden van de noodzaak.*

- *Bij amendement is het DB eerder gevraagd een traject te starten om te komen tot een **breed gedragen beeld van een robuuste omgevingsdienst in Fryslân en vervolgens een plan te maken hoe dat te realiseren.***

Het Dagelijks Bestuur van de FUMO heeft eind 2025 bureau Lysias opdracht gegeven om onderzoek te doen naar de randvoorwaarden voor een toekomstbestendige FUMO. Hoewel dit onderzoek inmiddels (deels) is uitgevoerd, heeft dit tot op heden nog niet geleid tot een breed gedragen visie of vastgesteld ontwikkelperspectief voor de organisatie.

Te berikken effect

Het is van belang dat de FUMO goed functioneert, voldoende robuust is en kwalitatief hoogwaardige producten levert. Tegelijkertijd is het, gezien de huidige financiële positie van onze organisatie, niet mogelijk om onbeperkt te investeren in de FUMO. Eventuele versterkingen vragen daarom om een zorgvuldige voorbereiding en dienen te worden voorzien van een solide onderbouwing. Een breed gedragen visie en plan kunnen hierbij richting en houvast bieden.

De OB27 bevat een breed palet aan uitzettingen. Een groot deel betreft een herhaling van de uitzettingen uit de geamendeerde begroting 2026. Ook in de huidige ontwerpbegroting ontbreekt echter een duidelijke en inhoudelijke motivering voor deze uitzettingen.

De gemeentelijke deelnemers hebben de concept OB27 geanalyseerd en hun bevindingen vastgelegd in een onderbouwd advies aan het dagelijks bestuur (DB) van de FUMO. Dit advies heeft echter op geen enkel punt geleid tot aanpassingen in de voorliggende begroting.

Argumenten

- 1) Het dagelijks bestuur (DB) van de FUMO geeft onvoldoende invulling aan het nadrukkelijke verzoek van de raad om terughoudend om te gaan met uitzettingen. Dit verzoek is onvoldoende zichtbaar vertaald in de voorliggende ontwerpbegroting.
- 2) De voorgestelde uitzettingen worden niet, dan wel nauwelijks, inhoudelijk onderbouwd. Hierdoor ontbreekt het aan transparantie en is een zorgvuldige beoordeling van de noodzaak en proportionaliteit niet goed mogelijk.
- 3) Het unanieme en goed onderbouwde advies vanuit gemeentelijke deelnemers heeft niet geleid tot aanpassingen van de ontwerpbegroting. Dit is opmerkelijk, temeer daar in dit advies expliciet rekening is gehouden met de ontwikkeling naar een toekomstbestendige FUMO.
- 4) Op enkele onderdelen is de ontwerpbegroting in strijd met de bepalingen uit de Gemeenschappelijke Regeling (GR) FUMO. Dit roept vragen op over de rechtmatigheid en de zorgvuldigheid van het proces.

Alternativen

Door geen zienswijze in te dienen, wordt impliciet het signaal afgegeven dat de huidige werkwijze, waarbij onvoldoende wordt geluisterd naar de duidelijke input en wensen van de deelnemers, als acceptabel wordt beschouwd. Dit achtten wij onwenselijk.

Kanttekenings/risiko's

Indien vanuit de eigenaarsrol onvoldoende sturing en aandacht wordt gegeven aan een goed functionerende FUMO, bestaat het risico dat de organisatie in een neerwaartse spiraal terechtkomt. In een dergelijke situatie zijn corrigerende maatregelen vaak ingrijpend en kostbaar.

Tegelijkertijd bestaat het omgekeerde risico dat de FUMO in hoge mate zelf bepaalt wat nodig is om goed te functioneren, te groeien en aanvullende taken op zich te nemen. Ook

dit is een onwenselijke ontwikkeling. De huidige wijze van samenwerking vertoont kenmerken die in die richting wijzen.

Finânsjes

In de begroting van 2026 is rekening gehouden met een bijdrage voor de FUMO van € 687.000. Op basis van de voorliggende Ontwerpbegroting wordt door de FUMO een bijdrage van € 791.000 gevraagd. Dit betekent dat de bijdrage aan de FUMO voor 2027 hoger is dan vorig jaar, bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2026, is ingeschat. Ten opzichte van de meerjarenbegroting zal er nog een verhoging van € 71.000 nodig zijn.

Belangrijke wijzigingen op de bijdrage worden met name veroorzaakt door de onderstaande wijzigingen in de OB27 ten opzichte van de begroting 2026 na begrotingswijziging:

- Implementatie van 4 FTE omgevingsadviseurs € 300.000
- Ketentoezicht 2 FTE € 200.000
- Robuuste bedrijfsvoering 7 FTE € 700.000

Ten aanzien van de bovenstaande wijzigingen is de onderbouwing vanuit de FUMO zeer gering, daarnaast is er in 2026 de oproep richting de FUMO gegaan via een zienswijze om terughoudend te zijn met betrekking tot uitzettingen in de toekomst. Hierin wordt weinig tot geen gehoor gegeven in de OB27. Het is daarom raadzaam om via een zienswijze de FUMO op te roepen meer duidelijkheid te verschaffen over de uitzettingen in de OB27.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje

N.v.t.

Kommunikaasje

N.v.t.

Yntegraliteit

Er heeft afstemming plaatsgevonden met de financiële adviseurs.

Previnjsje

N.v.t.

Gearwurking

Alle deelnemers van de FUMO hebben de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen.

Ferfolchtrajekt

Eind 2026 zal de definitieve Begroting FUMO 2027 worden vastgesteld.

Evaluaasje

N.v.t.

Burgum, 19 mei 2026

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris,

burgemeester,

dhr. drs. J. Krul

dhr. mr. K.A. Breuker

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 19 mei 2026,
punt nummer: 13;

Beslút:

Een zienswijze in te dienen op de Ontwerpbegroting FUMO 2027 volgens bijgevoegde
brief (bijlage 1).

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente
Tytsjerksteradiel van 11 juni 2026.

De griffier,

De voorzitter,

mevr. mr. A. Dam

dhr. mr. K.A. Breuker